

PLAN WYNIKOWY DLA KLASY 3

Plan wynikowy dla klasy 3

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa*
1. Kongres wiedeński Zagadnienia 1. Obrady kongresu. 2. Postanowienia kongresu. 3. Święte Przymierze. 4. Epoka restauracji.	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty obrad kongresu wiedeńskiego – potrafi wymienić najważniejsze postanowienia kongresu – zna członków Świętego Przymierza 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: legitymizm, równowaga sił, restauracja – zna postanowienia kongresu w sprawie ziem polskich – wymienia uczestników kongresu – rozumie określenie „tańczący kongres” 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego i powołania Świętego Przymierza – rozumie znaczenie postanowień kongresu dla sytuacji Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje okres napoleoński i epokę restauracji – wskazuje rolę Świętego Przymierza dla utrzymania porządku w Europie 	30. – 1.
2. Nowe prądy i idee – liberalizm, konserwatyzm i romantyzm Zagadnienia 1. Liberalizm. 2. Konserwatyzm. 3. Romantyzm. 4. Rewolucja lipcowa we Francji.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia idee oraz prądy polityczne i kulturowe początku XIX w. – wymienia polskich twórców epoki romantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: liberalizm, konserwatyzm, romantyzm – wymienia europejskich twórców epoki romantyzmu – podaje cechy romantyzmu jako prądu w kulturze europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady obecności idei liberalizmu i konserwatyzmu w życiu politycznym Europy – opisuje rewolucję lipcową we Francji jako przykład dążeń liberalnych – charakteryzuje twórczość romantyków 	<ul style="list-style-type: none"> – udowadnia wpływ idei romantycznych na działanie ruchów wolnościowych w Europie – opisuje postawy liberalne i konserwatywne we współczesnym świecie 	31. – 2.
3. Gospodarka, kultura i oświata w Królestwie Polskim Zagadnienia 1. Podział ziem polskich na mocy decyzji kongresu wiedeńskiego. 2. Gospodarka Królestwa Polskiego. 3. Oświata i kultura w Królestwie Polskim.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicja, autonomia, monarchia konstytucyjna 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicję, Rzeczpospolitą Krakowską – opisuje sytuację polityczną Królestwa Polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje autonomię Królestwa Polskiego – opisuje rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie oświaty, kultury i gospodarki dla utrzymania polskości w zaborze rosyjskim – opisuje rolę Ksawerego Druckiego-Lubeckiego w życiu gospodarczym Królestwa Polskiego 	33. – 1., 2., 3.
4. Sytuacja polityczna Królestwa Polskiego Zagadnienia 1. Stosunek władców rosyjskich do konstytucji Królestwa Polskiego. 2. Kształtowanie się opozycji w Królestwie Polskim.	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje antypolskie działania cara Mikołaja I – wymienia organizacje opozycyjne działające w Królestwie Polskim 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, do jakiej nielegalnej organizacji należał Adam Mickiewicz – wie, kim byli i jaki cel stawiali sobie tzw. kaliszanie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie przyczyny ukształtowania się opozycji w Królestwie Polskim – wymienia twórców nielegalnej i legalnej opozycji w Królestwie Polskim i charakteryzuje jej cele – charakteryzuje różne postawy Polaków wobec polityki Aleksandra I i Mikołaja I 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie różnice między celami politycznymi różnych nurtów opozycji w Królestwie Polskim – wyjaśnia różnorodne uwarunkowania życia politycznego w Królestwie Polskim 	33. – 2.

*W kolumnie tej podano realizowane na danej lekcji punkty i podpunkty podstawy programowej.

<p>5. Wybuch powstania listopadowego</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja w Europie przed wybuchem powstania. 2. Spisek w Szkole Podchorążych. 3. Wybuch powstania. 4. Józef Chłopicki dyktatorem. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę wybuchu powstania – wie, kim był Piotr Wysocki 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia pierwszego dyktatora powstania – opisuje wybuch powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje przyczyny powstania – rozróżnia postawy Polaków wobec wybuchu powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania – analizuje stosunek Chłopickiego do powstania i rozumie wpływ poglądów dyktatora na podjęte przez niego decyzje 	34. – 1., 2.
<p>6. Wojna polsko-rosyjska 1831 r.</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Działania wojenne. 2. Przywódcy powstania. 3. Upadek powstania. 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy wybuchło i kiedy upadło powstanie – zna rezultat zmagania powstańczych 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje charakter działań wojennych w czasie powstania – wskazuje miejsca największych bitew – wskazuje na mapie tereny, na których rozgrywały się walki w okresie wojny polsko-rosyjskiej – wymienia przywódców powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje różne postawy polskich polityków wobec powstania i kwestii uwłaszczenia chłopów – wskazuje przełomowy moment w działaniach wojennych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny upadku powstania – przedstawia różne postawy przywódców powstania 	34. – 1., 2.
<p>7. Ziemie polskie po upadku powstania listopadowego</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Noc paskiewiczowska”. 2. Sytuacja w zaborze pruskim. 3. Powstanie krakowskie. 4. Rabacja galicyjska. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: „noc paskiewiczowska”; germanizacja, praca organiczna, powstanie krakowskie, rabacja, rzeź galicyjska – pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia represje skierowane przeciw powstańcom i mieszkańcom Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego – opisuje położenie Polaków w zaborze pruskim – zna postacie Hipolita Cegielskiego i Edwarda Dembowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega różnice w położeniu Polaków w trzech zaborach – podaje przyczyny powstania krakowskiego – podaje przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ powstań na politykę państw zaborczych wobec Polaków i na stosunki między zaborcami – wyjaśnia różnice w sytuacji Polaków żyjących pod trzema zaborami – rozumie manipulację władz austriackich prowadzącą do rzezi galicyjskiej – rozumie przyczyny niepowodzenia powstania z 1846 r. – dostrzega długofalowe skutki rabacji galicyjskiej 	34. – 3. 35. – 1.
<p>8. Wielka Emigracja</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie emigracja – wskazuje na mapie państwa, do których udali się polscy uchodźcy po powstaniu listopadowym – wymienia twórców kultury polskiej na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia polskie obozy polityczne na emigracji – rozumie, dlaczego największa liczba emigrantów osiadła we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji – charakteryzuje programy polskich obozów politycznych na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie zróżnicowane podejście rządów i społeczeństw krajów Europy do polskich emigrantów – porównuje poglądy polskich emigrantów (dostrzega i wskazuje różnice) 	34. – 4.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
2. Obozy i podziały polityczne wśród Polaków na emigracji. 3. Twórcy kultury polskiej na emigracji.				– rozumie, dlaczego niektóre dzieła polskiej kultury mogły zostać upublicznione jedynie na emigracji, a nie w kraju pod zaborami	
9. Wiosna Ludów w Europie Zagadnienia 1. Sytuacja w Europie w latach czterdziestych XIX w. 2. Rewolucja w Paryżu. 3. Wystąpienia rewolucyjne na różnych obszarach Europy i udział Polaków w tych wydarzeniach. 4. Wiosna Ludów na ziemiach polskich.	– rozumie pojęcie Wiosna Ludów – zna datę wybuchu Wiosny Ludów (1848 r.) – wskazuje na mapie obszary europejskie, które zostały ogarnięte wystąpieniami rewolucyjnymi – wskazuje ziemie polskie, na których w okresie Wiosny Ludów doszło do wystąpień	– zna postać Józefa Bema – wie, w których krajach Polacy brali udział w walkach w okresie Wiosny Ludów – zna cele, jakie stawiali sobie Polacy biorący udział w walkach okresu Wiosny Ludów	– omawia przyczyny wystąpień rewolucyjnych w Europie – podaje skutki Wiosny Ludów – opisuje przyczyny niepowodzenia wystąpień narodowowyzwoleńczych na ziemiach polskich	– dostrzega i opisuje różnice między przyczynami Wiosny Ludów na różnych obszarach europejskich – wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie objęły Rosji i ziem polskich pod zaborem rosyjskim – dostrzega wpływ idei romantyzmu na wystąpienia narodowowyzwoleńcze okresu Wiosny Ludów	30. – 2.
10. Powtórzenie wiadomości – kongres wiedeński i jego następstwa Zagadnienia 1. Kongres wiedeński i porządek Świętego Przymierza. 2. Nurty ideowo-polityczne 1. połowy XIX w. 3. Ruchy narodowe i rewolucyjne w Europie 1. połowy XIX w. 4. Ziemie polskie i Polacy w epoce restauracji i rewolucji (1815–1849).	– wie, co wydarzyło się w roku: 1815, 1830, 1831, 1848 – wskazuje na mapie ziemie polskie pod trzema zaborami i je nazywa – zna postacie Adama Mickiewicza i Piotra Wysockiego – krótko opisuje sytuację Królestwa Polskiego przed powstaniem listopadowym i po jego upadku – krótko opisuje sytuację w zaborach pruskim i austriackim po powstaniu listopadowym	– opisuje przebieg powstania listopadowego – wie, jakie zmiany przyniósł w Europie kongres wiedeński – charakteryzuje położenie Polaków pod trzema zaborami	– dostrzega różnice w położeniu Polaków pod trzema zaborami i wskazuje przyczyny tych różnic – wskazuje różnice w przyczynach wybuchu Wiosny Ludów w poszczególnych krajach europejskich – omawia rolę Świętego Przymierza w Europie	– dostrzega i wyjaśnia rolę postanowień kongresu wiedeńskiego w historii Europy XIX w. – rozumie wpływ ideologii romantyzmu na dążenia wolnościowe w Europie 1. połowy XIX w.	
11. Epoka żelaza, pary i węgla – rewolucja przemysłowa i jej skutki Zagadnienia 1. Modernizacja gospodarki.	– wymienia główne wynalazki XIX w. – rozumie pojęcia: skok demograficzny, fabryka, rewolucja przemysłowa – wskazuje najszybciej rozwijające się dziedziny gospodarki w XIX w.	– opisuje rozwój gospodarczy i demograficzny przełomu XVIII i XIX w. – wskazuje kraje, w których nastąpił najszybszy rozwój gospodarczy	– wskazuje czynniki, które doprowadziły do wzrostu demograficznego – wymienia przyczyny powstawania fabryk – dostrzega skutki rozwoju komunikacji	– rozumie znaczenie wprowadzania maszyn dla rozwoju gospodarczego i demograficznego – porównuje gospodarkę europejską XVIII i XIX stulecia	31. – 1., 2., 3.

<p>2. Powstanie fabryk. 3. Kolej żelazna i statki parowe. 4. Eksplozja demograficzna.</p>		<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ wynalazków na życie codzienne 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków uprzemysłowienia dla środowiska naturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie rewolucji przemysłowej dla pozycji i rozwoju wybranych państw 	
<p>12. Świat staje się współczesny – przemiany w życiu społecznym i politycznym</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Powstanie nowych grup społecznych. 2. Społeczeństwo masowe. 3. Zmiany w organizacji państwa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: robotnicy, burżuazja, społeczeństwo masowe, monarchia konstytucyjna, socjalizm – zna postać Karola Marksa 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje grupy społeczne kształtujące się w XIX stuleciu – opisuje proces urbanizacji – wie, jakie zmiany zaszły w organizacji państwa – przedstawia ideologie, które narodziły się w XIX stuleciu 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia genezę nowych grup społecznych – omawia genezę najważniejszych nurtów politycznych XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega i analizuje skutki różnic społecznych w XIX w. – opisuje wpływ zmian, które zaszły w XIX-wiecznej organizacji państwa, na dzisiejsze życie polityczne – przedstawia wpływ przemian gospodarczych na funkcjonowanie systemów władzy państwowej 	31. – 4.
<p>13. Zjednoczenie Włoch</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Sytuacja w państwach włoskich przed zjednoczeniem. 2. Sojusz Piemontu z Francją. 3. Wojna Piemontu i Francji z Austrią. 4. „Wyprawa tysiąca”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wskazać na mapie: Piemont, Austrię, Rzym – wie, kiedy nastąpiło zjednoczenie Włoch 	<ul style="list-style-type: none"> – zna postacie Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldiego – omawia etapy jednoczenia Włoch 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny zjednoczenia Włoch – wie, jak doszło do włączenia terytorium Państwa Kościelnego do Królestwa Włoch oraz zredukowania obszaru znajdującego się pod władzą papieża do Watykanu 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego Piemont stał się liderem zjednoczenia Włoch – rozumie, dlaczego Francja stała się sojusznikiem Piemontu – dostrzega wpływ idei romantycznych w procesie jednoczenia Włoch 	32. – 2.
<p>14. Zjednoczenie Niemiec</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Pozycja Prus w Niemczech. 2. Etapy jednoczenia Niemiec. 3. Powstanie Cesarstwa Niemieckiego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna postać Ottona von Bismarcka – wie, co wydarzyło się w roku: 1866, 1871 – wskazuje na mapie obszar Cesarstwa Niemieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje państwa pokonane przez Królestwo Pruskie dążące do zjednoczenia Niemiec – wskazuje na mapie większe kraje, które weszły w skład Cesarstwa Niemieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Prusy z Austrią i Francją – uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano „ojcem zjednoczonych Niemiec” 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego właśnie Prusy stały się państwem, które zjednoczyło Niemcy – wyjaśnia przyczyny niechętnego stosunku Francji do procesu jednoczenia Niemiec – rozumie znaczenie warunków pokoju między Francją a Prusami (1871) dla dalszego rozwoju Niemiec 	32. – 2.
<p>15. Wojna secesyjna w Stanach Zjednoczonych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszar Stanów Zj. w XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Północ i Południe Stanów Zj. oraz opisuje różnice pomiędzy tymi obszarami 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą Stanów Zj. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje trwające do dziś konsekwencje amerykańskiego niewolnictwa oraz wojny secesyjnej 	32. – 1.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
Zagadnienia 1. Rozrost terytorialny Stanów Zj. 2. Północ i Południe. 3. Wojna secesyjna. 4. Rozwój Stanów Zj. po wojnie domowej.	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie pojęć: abolicja, secesja, wojna secesyjna, segregacja rasowa – zna postać Abrahama Lincolna – wie, kto wygrał wojnę secesyjną 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy rozgrywała się wojna secesyjna 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny wybuchu wojny secesyjnej – wymienia przyczyny zwycięstwa Północy w wojnie secesyjnej – wskazuje punkt zwrotny w wojnie secesyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia wpływ wojny secesyjnej na rozwój kraju – wyjaśnia, dlaczego pod koniec XIX w. Stany Zj. stały się mocarstwem 	
16. Kolonializm w XIX wieku Zagadnienia 1. Wyścig o kolonie. 2. Afryka i Indie w polityce kolonialnej państw europejskich. 3. Państwa kolonialne a Chiny. 4. Wojna rosyjsko-japońska.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszary, które były w XIX w. obiektem ekspansji kolonialnej – wymienia mocarstwa kolonialne – zna pojęcie kolonializm – zna określenie „perła w koronie” – wie, kiedy doszło do wojny rosyjsko-japońskiej i zna jej wynik 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów – wskazuje na mapie kolonie brytyjskie 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia europejski wyścig o kolonie – podaje przyczyny i skutki kolonializmu – uzasadnia, że Wielka Brytania była mocarstwem kolonialnym – opisuje politykę Stanów Zj. na obszarze Chin 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje pozytywne i negatywne skutki kolonializmu – uzasadnia przyczyny, dla których Niemcy późno włączyły się w wyścig o kolonie – rozumie konsekwencje wyścigu o zdobycie jak najcenniejszych obszarów kolonialnych 	32. – 3., 4.
17. Powtórzenie wiadomości – świat w 2. połowie XIX wieku Zagadnienia 1. Rewolucja przemysłowa i jej konsekwencje. 2. Jednoczenie się krajów w Europie. 3. Powstanie nowych mocarstw. 4. Kolonializm.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje kraje europejskie, które zjednoczyły się w 2. połowie XIX w. – wymienia główne mocarstwa kolonialne – wskazuje na mapie pozaeuropejskie obszary zajęte przez kolonizatorów – wymienia wynalazki, które zmieniły życie codzienne w XIX w. – zna postacie: Abrahama Lincolna, Ottona von Bismarcka 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zmiany, które w XIX stuleciu zaszły w funkcjonowaniu przemysłu i życiu społecznym – charakteryzuje społeczeństwo 2. połowy XIX w. – przedstawia politykę kolonizatorów wobec kolonizowanych państw i obszarów 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny i skutki kolonializmu – opisuje wpływ XIX-wiecznych przemian gospodarczych na funkcjonowanie systemów władzy oraz kształtowanie się nowych grup społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie i wyjaśnia znaczenie i konsekwencje rewolucji przemysłowej – dostrzega procesy jednoczenia się krajów i wiąże je ze zjawiskiem powstawania nowych mocarstw 	
18. Królestwo Polskie przed powstaniem styczniowym Zagadnienia 1. Sytuacja społeczno-polityczna w Królestwie Polskim przed wybuchem powstania. 2. Manifestacje patriotyczne.	<ul style="list-style-type: none"> – krótko opisuje położenie Polaków w zaborze rosyjskim przed powstaniem styczniowym – rozumie pojęcia: manifestacja, Biali, Czerwoni 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polegała „odwilż posewastopolska” – opisuje przebieg manifestacji patriotycznych – zna postać Aleksandra Wielopolskiego – przedstawia programy Białych i Czerwonych 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy rozgrywała się wojna krymska – wyjaśnia cele manifestacji patriotycznych – przedstawia politykę Aleksandra Wielopolskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie wpływ stosunków międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego – ocenia działania Wielopolskiego – wyjaśnia genezę różnic w poglądach polskich ugrupowań politycznych w Królestwie Kongresowym 	35. – 1., 2.

3. Ugrupowania polityczne w Królestwie Polskim. 4. Polityka Wielopolskiego.					
19. Powstanie styczniowe Zagadnienia 1. Branka. 2. Wybuch powstania. 3. Wojna partyzancka.	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: branka, wojna partyzancka – wie, kiedy wybuchło powstanie styczniowe – wskazuje na mapie tereny ogarnięte działaniami zbrojnymi w czasie powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, w jaki sposób rząd powstańczy próbował zachęcić chłopów do poparcia powstania – opisuje formy walki powstańczej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia genezę i znaczenie branki – opisuje dekret rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje znaczenie dekretu rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów – porównuje walki z okresu dwóch powstań – listopadowego i styczniowego 	34. – 1., 2.
20. Upadek powstania i represje rosyjskie wobec Polaków Zagadnienia 1. Działalność rządu powstańczego. 2. Romuald Traugutt. 3. Represje carskie po upadku powstania styczniowego.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim był Romuald Traugutt – zna pojęcie „katorga” – wymienia główne represje rosyjskie stosowane wobec Polaków po upadku powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia działalność rządu powstańczego – przedstawia represje carskie wobec Królestwa Polskiego po powstaniu styczniowym 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny i skutki carskich represji wobec Polaków – podaje przyczyny klęski powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia znaczenie działalności Romualda Traugutta jako dyktatora powstania 	34. – 3.
21. Walka o polskość w zaborze rosyjskim Zagadnienia 1. Rუსyfikacyjna polityka carskich władz. 2. Formy oporu Polaków wobec rუსyfikacji.	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: rუსyfikacja, Uniwersytet Latający – wskazuje na mapie obszar zaboru rosyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia formy rუსyfikacji Polaków stosowane przez carat – podaje formy oporu Polaków wobec rუსyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje postawy Polaków po powstaniu styczniowym – opisuje funkcjonowanie szkolnictwa zaboru rosyjskiego w okresie nasilonej rუსyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie rუსyfikacji dla zmian zachodzących w kulturze polskiej – rozumie znaczenie rუსyfikacji dla zmian zachodzących w społeczeństwie zaboru rosyjskiego 	35. – 1., 2., 3.
22. Zabór pruski w okresie popowstaniowym – walka z germanizacją Zagadnienia 1. Kulturkampf i germanizacja. 2. Praca organiczna. 3. Walka z germanizacją.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszar zaboru pruskiego – rozumie pojęcia: germanizacja, Kulturkampf, rugi pruskie, strajk szkolny – wie, gdzie miał miejsce najstynniejszy strajk szkolny w zaborze pruskim – zna postacie Michała Drzymały i Hipolita Cegielskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przejawy germanizacji w dziedzinach kultury, gospodarki i struktur społecznych – przedstawia formy oporu Polaków wobec germanizacji – opisuje walkę w obronie języka polskiego w zaborze pruskim – opisuje niemiecką kolonizację w zaborze pruskim 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w walce z germanizacją – opisuje wpływ polsko-niemieckiej walki ekonomicznej na rozwój gospodarki w Wielkopolsce 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ zjednoczenia Niemiec na politykę władz pruskich wobec Polaków – porównuje sytuację Polaków w zaborze pruskim i rosyjskim w dziedzinach gospodarki i kultury – dostrzega wpływ polityki władz zaborczych na przemiany społeczeństwa w Wielkopolsce 	35. – 1., 2., 3.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
23. Autonomia w Galicji Zagadnienia 1. Powstanie Austro-Węgier. 2. Autonomia galicyjska. 3. Szkolnictwo i kultura w zaborze austriackim. 4. Sytuacja gospodarcza Galicji.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Galicję i Austro-Węgry – rozumie pojęcia: autonomia, monarchia dualistyczna, nęcza galicyjska – wymienia narodowości, które żyły w Galicji 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o funkcjonowaniu monarchii dualistycznej – wskazuje przejawy autonomii galicyjskiej w różnych dziedzinach 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wpływie autonomii na szkolnictwo i kulturę w Galicji – charakteryzuje życie polityczne w Galicji – przedstawia sytuację gospodarczą zaboru austriackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje polityczne aspekty wprowadzenia autonomii w Galicji – opisuje konflikty narodowościowe w Galicji 	35. – 1., 2., 3.
24. Kultura polska w 2. połowie XIX wieku Zagadnienia 1. Pozytywizm. 2. Twórcy polskiego pozytywizmu. 3. Młoda Polska.	<ul style="list-style-type: none"> – umiejscawia w czasie okresy pozytywizmu i Młodej Polski – wymienia najważniejszych pisarzy polskich okresu pozytywizmu oraz twórców kultury okresu Młodej Polski – zna postać Jana Matejki 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie literatury pisanej „ku pokrzepieniu serc” – wymienia tytuły głównych dzieł Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje poglądy pozytywistów – przedstawia znaczenie kultury dla utrzymania polskości 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ pozytywizmu na postawy Polaków po powstaniu styczniowym 	35. – 2., 3.
25. Powtórzenie wiadomości – sytuacja na ziemiach polskich pod zaborami Zagadnienia 1. Sytuacja narodowościowa, społeczna i ekonomiczna Polaków w poszczególnych zaborach. 2. Stosunek Polaków do władz zaborczych na różnych obszarach ziem polskich. 3. Rozwój kultury polskiej w 2. połowie XIX i na początku XX stulecia.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszary poszczególnych zaborów – krótko opisuje sytuację Polaków w każdym z trzech zaborów – pamięta datę: 1863 r. – zna postacie: Romualda Traugutta, Henryka Sienkiewicza, Michała Drzymały, Hipolita Cegielskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg powstania styczniowego – opisuje formy rusyfikacji i germanizacji – wie, w jaki sposób Polacy przeciwstawiali się polityce zaborców 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny i skutki powstania styczniowego – charakteryzuje formy walki Polaków z germanizacją i rusyfikacją 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ sytuacji politycznej w państwach zaborczych na położenie Polaków – opisuje wpływ zaborów na kształtowanie się nowoczesnego narodu polskiego – porównuje położenie Polaków w trzech zaborach, biorąc pod uwagę życie kulturalne, polityczne i gospodarcze 	
26. Wynalazki przełomu XIX i XX wieku Zagadnienia 1. Epoka stali i elektryczności.	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie „epoka stali i elektryczności” – wskazuje na mapie państwa najlepiej rozwinięte pod względem gospodarczym 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia genezę określenia: „epoka stali, pary i węgla” – opisuje znaczenie osiągnięć technicznych: elektryczności, telefonu, samochodu itd. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wpływ rozwoju nauk ścisłych na przemiany w technice i gospodarce – analizuje wpływ wynalazków na rozwój produkcji masowej i coraz 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia prymat Niemiec i Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej początku XX w. 	36. – 1.

<p>2. Wynalazki, które zmieniły świat. 3. Postęp w medycynie i rolnictwie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, dlaczego w XIX stuleciu wydłużyła się średnia długość życia – zna postacie: Thomasa Edisona, braci Lumière, Aleksandra Bella 	<p>większą dostępność różnych towarów</p>		
<p>27. Przełom XIX i XX wieku – narodziny kultury masowej, przemiany w sztuce</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Piękna epoka”. 2. Wynalazki i ich wpływ na życie codzienne. 3. Rozwój kina, fotografii i prasy. 4. Impresjonizm i secesja. 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co oznacza określenie „piękna epoka” – zna najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX w. oraz wskazuje zmiany, jakie spowodowały one w życiu ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje życie codzienne w „pięknej epoce” – wymienia dziedziny życia społecznego, które rozwinęły się na przełomie XIX i XX w. – rozpoznaje dzieła reprezentujące secesję i impresjonizm 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje cechy charakterystyczne dzieł impresjonistycznych i secesyjnych – opisuje masowość kultury przełomu XIX i XX stulecia 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ przemian polityczno-gospodarczych na tematykę dzieł literackich – analizuje wpływ rozwoju kina, fotografii i prasy na kształtowanie się nowych poglądów, wymianę myśli itp. 	36. – 3.
<p>28. Partie polityczne na ziemiach polskich w XIX wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ruch narodowy. 2. Socjaliści. 3. Ludowcy. 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia główne nurty polityczne na ziemiach polskich – rozumie skróty: PPS, endecja – przyporządkowuje postacie Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego do odpowiednich partii politycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze partie polityczne działające na ziemiach polskich i przedstawia najważniejsze punkty ich programów – wie, kiedy powstały Narodowa Demokracja i Polska Partia Socjalistyczna – dostrzega różnice programowe wewnątrz polskiego ruchu socjalistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny powstawania partii o charakterze narodowym, ludowym i socjalistycznym – przedstawia poglądy najważniejszych przywódców polskich partii, ze szczególnym uwzględnieniem stosunku do dążeń niepodległościowych – przedstawia formy działalności polskich partii politycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnoswiatowymi – potrafi wskazać specyfikę polskich ruchów politycznych na tle światowym – wskazuje dzisiejsze polskie partie polityczne, które odwołują się do tradycji ugrupowań powstałych na przełomie XIX i XX w. 	35. – 4. 36. – 2.
<p>29. Rewolucja 1905 roku w Rosji i zaborze rosyjskim</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja w Rosji przed 1905 r. 2. Walka o swobody demokratyczne w Rosji. 3. Rewolucja 1905 r. w zaborze rosyjskim. 4. Strajki w Łodzi. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę: 1905 r. – zna pojęcie „strajk generalny” – zna określenie „krwawa niedziela” – wymienia miasta zaboru rosyjskiego, w których w 1905 r. dochodziło do demonstracji 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje formy walki o swobody w Rosji oraz na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim – opisuje strajki w Łodzi 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny wystąpień w Rosji i na ziemiach zaboru rosyjskiego – wskazuje skutki rewolucji dla Rosji i zaboru rosyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia związek między rewolucją 1905 r. w Rosji a rewolucją na ziemiach polskich, dostrzega powiązania – wskazuje różne cele uczestników rewolucji i tłumaczy różnice pomiędzy nimi 	36. – 2.

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
30. Powstanie trójprzymierza i trójporozumienia Zagadnienia 1. Kształtowanie się trójprzymierza i trójporozumienia. 2. Wyścig zbrojeń w Europie. 3. „Kociot bałkański”.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia i wskazuje na mapie członków trójprzymierza i trójporozumienia, – rozumie pojęcia: ententa, państwa centralne 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy powstały trójprzymierze i trójporozumienie – podaje przyczyny napięć w stosunkach międzynarodowych w Europie na początku XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przyczyny powstania dwóch sojuszy wojskowych, charakteryzuje ich działania – podaje przyczyny nawiązania współpracy między Francją i Wielką Brytanią – wie, dlaczego doszło do konfliktów zbrojnych na Bałkanach 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i omawia działania, dzięki którym Niemcy stały się najsilniejszym państwem w Europie 	37. – 1.
31. Polacy wobec zbliżającej się wojny Zagadnienia 1. Orientacja proaustriacka. 2. Poglądy Dmowskiego. 3. Tworzenie się polskich organizacji paramilitarnych.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia orientacje polityczne kształtujące się na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej – wskazuje przywódców politycznych poszczególnych orientacji – wymienia polskie organizacje paramilitarne, które powstały przed I wojną światową 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje orientacje prorosyjską i proaustriacką – opisuje działalność polskich organizacji paramilitarnych przed I wojną światową 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przyczyny podziału społeczeństwa polskiego na dwie orientacje przed wybuchem I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie polskich organizacji paramilitarnych – uzasadnia poparcie udzielone zaborcom przez Dmowskiego i Piłsudskiego 	39. – 1.
32. Wybuch I wojny światowej i działania wojenne w latach 1914–1917 Zagadnienia 1. Zamach w Sarajewie. 2. Działania wojenne na frontach wschodnim i zachodnim w latach 1914–1917. 3. Rozwój techniki wojennej.	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy wybuchła I wojna światowa – wymienia kraje walczące w I wojnie światowej i wskazuje je na mapie – podaje bezpośrednią przyczynę wybuchu wojny – rozumie pojęcie „wojna pozycyjna” – wymienia nowe rodzaje broni zastosowane w czasie I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej – opisuje wojnę pozycyjną – zna postać arcyksięcia Franciszka Ferdynanda i wie, gdzie dokonano na niego zamachu 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje wpływ techniki wojennej na przebieg działań militarnych – uzasadnia światowy charakter działań wojennych w latach 1914–1917 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje wpływ położenia geograficznego Niemiec na ich sytuację strategiczną – charakteryzuje sytuację międzynarodową w chwili dokonania zamachu w Sarajewie 	37. – 1., 2.
33. Rewolucja lutowa i przewrót bolszewicki w Rosji Zagadnienia 1. Sytuacja w Rosji przed wybuchem rewolucji.	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Rosję – wie, kiedy doszło do rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego – zna postacie Mikołaja II i Włodzimierza Lenina 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposób przejścia władzy w Rosji przez bolszewików – rozumie pojęcie „obca interwencja” – wymienia państwa, które wysłały siły interwencyjne do Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji – przedstawia poglądy Włodzimierza Lenina – podaje warunki zawarcia pokoju w Brześciu w 1918 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje metody sprawowania władzy przez Mikołaja II, Rząd Tymczasowy oraz bolszewików – rozumie znaczenie rewolucji rosyjskiej dla przebiegu I wojny światowej 	38. – 1., 2., 3., 4.

2. Rewolucja lutowa. 3. Przewrót bolszewicki. 4. Pokój brzeski. 5. Obca interwencja w Rosji.		– podaje cechy rządów Mikołaja II oraz rządów bolszewickich, dostrzega podstawowe różnice		– podaje przyczyny interwencji państw zachodnich w Rosji	
34. Sprawa polska w okresie I wojny światowej Zagadnienia 1. Kwestia polska na początku wojny. 2. Aktywiści i pasywiści. 3. Polskie formacje zbrojne w czasie I wojny światowej. 4. Sprawa polska na arenie międzynarodowej.	– wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej – zna postacie Józefa Piłsudskiego i Ignacego Paderewskiego – zna pojęcie „Akt 5 listopada”	– wie, dlaczego I wojna światowa oznaczała dla Polaków konieczność prowadzenia bratobójczych walk – opisuje działalność Legionów – wskazuje stanowisko zaborców wobec sprawy polskiej – omawia założenia orędzia prezydenta Wilsona w sprawie polskiej	– prezentuje postawy aktywistów i pasywistów – rozumie, dlaczego państwa zaborcze próbowały pozyskać Polaków	– analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na sprawę polską w okresie I wojny światowej – rozumie znaczenie Aktu 5 listopada oraz orędzia prezydenta Wilsona dla sytuacji Polaków	39. – 1., 2., 3.
35. Zakończenie I wojny światowej Zagadnienia 1. Przystąpienie Stanów Zjednoczonych do wojny. 2. Przebieg działań wojennych w 1918 r. 3. Zawieszenie broni.	– wskazuje państwo, które przystąpiło do wojny w 1917 r. – wie, kiedy zakończyła się I wojna światowa – wymienia państwa, które należały do obozu zwycięzców I wojny światowej	– wie, kiedy i dlaczego Stany Zj. przystąpiły do działań wojennych – omawia przebieg wojny w ostatnim roku jej trwania – wie, gdzie zostało podpisane zawieszenie broni	– omawia skutki militarne przystąpienia Stanów Zj. do wojny – zna poglądy Woodrowa Wilsona na temat problemu zakończenia wojny – wymienia warunki, które Niemcy przyjęły w akcie zawieszenia broni	– wyjaśnia rolę Amerykanów w pokonaniu państw centralnych – omawia przyczyny klęski państw centralnych, wskazując czynniki militarne, gospodarcze i demograficzne – rozumie znaczenie klęski państw centralnych dla sprawy polskiej	37. – 2.
36. Odzyskanie niepodległości przez Polskę w 1918 r. Zagadnienia 1. Sytuacja międzynarodowa w chwili zakończenia działań wojennych. 2. Polskie ośrodki władzy. 3. 11 listopada 1918 r.	– wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość – wie, kto został naczelnikiem państwa polskiego w 1918 r.	– przedstawia sytuację w państwach zaborczych w chwili zakończenia I wojny światowej – wymienia miejsca, w których kształtowały się ośrodki władz niepodległej Polski – wie, dlaczego 11 listopada uważamy za dzień odzyskania niepodległości	– zna postacie: Wincentego Witosa, Józefa Hallera, Ignacego Daszyńskiego, Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego i omawia ich wpływ na kształtowanie się ośrodków polskich władz w 1918 r.	– omawia wpływ sytuacji międzynarodowej na możliwości odzyskania niepodległości przez Polskę	39. – 3.
37. Powtórzenie wiadomości – świat i Polska na początku XX wieku	– wskazuje na mapie kraje ententy i państwa centralne – wie, które państwa należały do obozu zwycięzców I wojny światowej	– opisuje przebieg I wojny światowej – charakteryzuje formy działań militarnych w okresie I wojny światowej	– podaje przyczyny i skutki powstania dwóch bloków polityczno-militarnych na przełomie XIX i XX w.	– analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na odzyskanie niepodległości przez Polskę	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
Zagadnienia 1. Sojusze wojskowe na przełomie XIX i XX w. 2. Sprawa polska przed I wojną światową i w trakcie trwania konfliktu. 3. Odzyskanie niepodległości przez Polskę.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej wie, co wydarzyło się w roku: 1914, 1917, 1918 wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Włodzimierza Lenina, Woodrowa Wilsona wymienia polskie formacje zbrojne, biorące udział w I wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przemiany zachodzące w Rosji w 1917 r. wie, w jaki sposób doszło do odzyskania niepodległości przez Polskę przedstawia zmiany w technice i sztuce wojennej, które zaszły w czasie I wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje postawy Polaków przed wybuchem I wojny światowej przedstawia różne poglądy polityczne wśród Polaków w trakcie trwania wojny opisuje stosunek poszczególnych państw do sprawy polskiej w okresie I wojny światowej podaje przyczyny i skutki rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego w Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia bezpośrednie i pośrednie przyczyny wybuchu I wojny światowej charakteryzuje zmiany polityczne, które zaszły w Rosji w wyniku rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego 	
Przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego					
1. Powtórzenie wiadomości – chronologia	<ul style="list-style-type: none"> umieszcza wydarzenia w czasie potrafi umieścić wydarzenie w odpowiednim wieku zna podział dziejów na ery wie, jakie wydarzenie dzieli symbolicznie oś czasu na dwie ery wymienia w kolejności chronologicznej epoki historyczne 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje wydarzenie do odpowiedniej epoki zna czas trwania kolejnych epok 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie operuje kategoriami: epoka, era, okres historyczny zna różne nazwy odnoszące się do tej samej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> podaje uzasadnienie cezur chronologicznych oddzielających kolejne epoki 	I.
2. Powtórzenie wiadomości – najważniejsze wydarzenia w historii świata	<ul style="list-style-type: none"> zna daty najważniejszych wydarzeń z historii świata* podaje, w którym wieku doszło do danego wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje wydarzenie do odpowiedniej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> w odniesieniu do wydarzeń swobodnie operuje kategoriami: epoka, era, okres historyczny 	<ul style="list-style-type: none"> podaje kontekst wydarzeń historycznych 	
3. Powtórzenie wiadomości – królowie Polski	<ul style="list-style-type: none"> zna dynastie panujące w Polsce przyporządkowuje władcę do dynastii określa pokrewieństwo, pracując z drzewem genealogicznym 	<ul style="list-style-type: none"> zna wiek panowania danego władcy potrafi przyporządkować władcę do epoki 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia brakujące dane w drzewie genealogicznym 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi podać informacje na temat panowania danego władcy 	

* Zob. zestawienie najważniejszych dat w: A. Plumińska-Mieloch, *Blżej historii. Gimnazjum. Scenariusze lekcji z kartami pracy. Klasa 3*, WSiP, Warszawa 2010.

4. Powtórzenie wiadomości – najwięksi artyści w historii, style architektoniczne	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia największych twórców danej epoki – wymienia style architektoniczne w porządku chronologicznym – na ilustracji przedstawiającej budowlę rozpoznaje jej styl architektoniczny 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje czas trwania danego okresu lub stylu architektonicznego w kulturze – przyporządkowuje twórcę do epoki 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje samodzielnie dany styl architektoniczny i podaje jego główne cechy 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje dzieła głównych twórców z danej epoki 	
Lekcje problemowe – Kalejdoskop historii					
1. Religie świata Zagadnienia 1. Religie naturalne. 2. Politeistyczne religie świata starożytnego. 3. Religie monoteistyczne.	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: politeizm, monoteizm – podaje przykłady religii politeistycznych i monoteistycznych – zna założycieli chrześcijaństwa i islamu – wie, kiedy powstały chrześcijaństwo oraz islam 	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: religie naturalne, religie objawione – wymienia przykłady religii naturalnych i objawionych – charakteryzuje chrześcijaństwo i judaizm – wskazuje na mapie miejsca, gdzie powstały wielkie religie monoteistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje religie starożytnych Egipcjan, Greków i Rzymian oraz wierzenia ludów pierwotnych – wie, jak podzieliło się chrześcijaństwo 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega synkretyzm religijny – przedstawia uniwersalny charakter chrześcijaństwa – rozumie wpływ religii na historię świata – porównuje różne religie monoteistyczne 	
2. Postęp techniczny w świecie Zagadnienia 1. Wynalazki różnych epok.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze wynalazki danej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ jednego wynalazku na rozwój wielu dziedzin życia oraz pojawianie się kolejnych wynalazków – wskazuje wynalazki, które zmieniły oblicze świata 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia okresy, w których następowało przyspieszenie przemian naukowo-technicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje przyczyny nierównomiernego w czasie i przestrzeni rozwoju gospodarczego 	
3. Style architektoniczne Zagadnienia 1. Architektura świata starożytnego. 2. Style romański i gotycki. 3. Budowle świata nowożytnego.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia style architektoniczne w kolejności chronologicznej – wskazuje epokę, w której budowano zgodnie z założeniami danego stylu – na ilustracji przedstawiającej budowlę rozpoznaje jej styl architektoniczny 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady budowli reprezentujących dany styl – wskazuje przykłady wybranego stylu architektonicznego w najbliższej okolicy (swoim regionie) 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje cechy danego stylu architektonicznego 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ jednego stylu architektonicznego na drugi – wskazuje wpływ postępu technicznego na przemiany w architekturze 	
4. Od rydwanu do czołgu Zagadnienia 1. Piechota.	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia broń stosowaną w różnych okresach historycznych – pamięta i rozumie pojęcia: falanga, legion, broń palna 	<ul style="list-style-type: none"> – umieszcza sposób walki, broń lub formację wojskową w odpowiedniej epoce 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sposób walki danej formacji wojskowej 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ rozwoju techniki na sposób walki 	

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
2. Hoplici. 3. Rzymscy legionieści. 4. Rycerze średniowiecza. 5. Broń palna. 6. Wojny czasów nowożytnych.		<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze bitwy danej epoki – podaje przykłady zmian w sztuce wojennej 			
5. Zmiany w ubiorze na przestrzeni wieków Zagadnienia 1. Ubiory starożytności i średniowiecza. 2. Zmiany w ubiorze w czasach nowożytnych.	– rozumie pojęcia: chiton, toga	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wpływ warunków klimatycznych na modę – omawia wygląd i pochodzenie polskiego stroju szlacheckiego 	– omawia wpływ pozycji społecznej człowieka na jego strój	– dostrzega wpływ przemian społecznych i gospodarczych na modę	
6. Powtórzenie wiadomości – świat ciągle się zmienia	– wymienia przykłady najbardziej znanych budowli, wynalazków, rodzajów broni	– wskazuje przykłady przemian w dziedzinach: sztuki militarnej, gospodarki oraz mody	– wskazuje przyczyny przemian w poszczególnych dziedzinach oraz ich skutki	– dostrzega zmiany zachodzące w różnych dziedzinach życia oraz wskazuje na zależności pomiędzy tymi dziedzinami	

SCENARIUSZE WYBRANYCH LEKCJI

